

Zarasai.
Nr. 17 (67)
Eina nuo 1945 m.

Visų šalių proletarai, vienykitės!

PERGALĖ

LIETUVOS KP(b) ZARASŲ APSKRITIES KOMITETO IR
ZARASŲ APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

1946 m.
Kovo mėn.
18 d.
Pirmadienis

Kaina 20 kap.

Draugo J. V. Stalino intervjū „Pravdos“ korespondentui dėl p. Čerčilio kalbos

Šiomis dienomis vienas iš „Pravdos“ korespondentų kreipėsi į draugą Staliną su prašymu išaiškinti eilę klausimų, susijusių su p. Čerčilio kalba. Draugas Stalinas davė atitinkamus paaiškinimus, kurie žemiau pateikiami atsakymų į korespondento klausimus pavidalu.

KLAUSIMAS. Kaip Jūs vertinate paskutinįją p. Čerčilio kalbą, jo pasakytą Jungtinėse Amerikos Valstybėse?

ATSAKYMAS. Aš vertinu ją kaip pavojingą aktą, siekiantį pasėti nesantaikos sėklą tarp sąjunginių valstybių ir apsunkinti jų bendradarbiavimą.

KLAUSIMAS. Ar galima laikyti, kad p. Čerčilio kalba daro žalą taikos ir saugumo reikalui?

ATSAKYMAS. Be abejo, taip. Iš esmės p. Čerčilis yra dabar karo kurstytojų pozicijoje. Ir p. Čerčilis čia ne vienišas, — jis turi draugų ne tik Anglijoje, bet ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Reikia pažymėti, kad p. Čerčilis ir jo draugai nuostabiai primena šiuo atžvilgiu Hitlerį ir jo draugus. Hitleris karo kėlimo darbą pradėjo nuo to, kad paskelbė rasinę teoriją, pareikšdamas, jog tik žmonės, kalbantieji vokiečių kalba, sudaro pilnavertę naciją. P-nas Čerčilis karo kėlimo darbą taip pat pradeda rasine teorija, tvirtindamas, kad tik nacijos, kalbančios anglų kalba, yra pilnavertės nacijos, pašauktos lemti viso pasaulio likimą. Vokiškoji rasinė teorija privėdė Hitlerį ir jo draugus prie tos išvados, kad vokiečiai, kaip vienintelė pilnavertė nacija, turi viešpatauti ant kitų nacijų. Angliškoji rasinė teorija privėdą p. Čerčilį ir jo draugus prie tos išvados, kad nacijos, kalbančios anglų kalba, kaip vienintelės pilnavertės, turi viešpatauti ant likusių pasaulio nacijų.

Iš esmės p. Čerčilis ir jo draugai Anglijoje ir JAV pateikia nacijoms, nekalbančioms anglų kalba, kažką panašų į ultimatumą: pripažinkite mūsų viešpatavimą laisva valta, ir tuomet viskas bus tvarkoje — priešingu atveju neišvengiamas karas.

Bet nacijos per penkerius žiaurus karo metus liejo kraują dėl savo šalių laisvės ir nepriklausomybės, o ne dėl to, kad hitlerių viešpatavimą pakeistų Čerčilių viešpatavimas. Todėl visiškai galima tikėti, kad nacijos, nekalbančios anglų kalba ir kartu sudarančios milžinišką pasaulio gyventojų daugumą nesutiks eiti į naują vergovę.

P-uo Čerčilio tragedija yra ta, kad jis, kaip užkietėjęs toris, nesupranta šios paprastos ir aiškios tiesos.

Nėra abejojimo, kad p. Čerčilio nusistatymas yra nusistatymas į karą, šaukimas į karą su TSRS. Aišku taip pat ir tai, kad toks p. Čerčilio nusistatymas nesuderinamas su esama sąjunga sutartimi tarp Anglijos ir TSRS. Tiesa, p. Čerčilis tam, kad supainiotų skaitytojus, prabėgomis pareiškia, kad Tarybų Sąjungos — Anglijos savitarpio pagalbos ir bendradarbiavimo sutarties terminą visiškai galima būtų pratęsti iki 50 metų. Bet kaip suderinti tokį p. Čerčilio pareiškimą su jo nusistatymu į karą su TSRS, su jo karo prieš TSRS propagavimu? Aišku, kad šių dalykų jokiū būdu negalima suderinti. Ir jeigu, p. Čerčilis, šaukiantis į karą su Tarybų Sąjunga, laiko kartu su tuo galimu Tarybų Sąjungos — Anglijos sutarties termino pratęsimą iki 50 metų, tai tas reiškia, kad jis į tą sutartį žiūri kaip į tuščią popiergali, reikalingą jam tik tam, kad juo pridengtų ir užmaskuotų savo antitarybinį nusistatymą. Todėl negalima rimtai žiūrėti į p. Čerčilio draugų Anglijoje veidmainiškus pareiškimus dėl Tarybų Sąjungos — Anglijos sutarties termino pratęsimo iki 50 ir daugiau metų. Sutarties termino pratęsiamas neturi prasmės, jeigu viena iš šalių laužo sutartį ir pavertia ją tuščiu popiergaliu.

KLAUSIMAS. Kaip Jūs vertinate tą p. Čerčilio kalbos dalį, kur jis puola kaimyninių mūsų Europos valstybių demokratine santvarka ir kur jis kritikuoja gerus kaimyninius santykius, susidariusius tarp šių valstybių ir Tarybų Sąjungos?

ATSAKYMAS. Toji p. Čerčilio kalbos dalis sudaro mišinį šmeižto elementų su šiurkštumu ir betaktišku elementais.

P-nas Čerčilis tvirtina, kad „Varšuva, Berlynas, Praga, Viena, Budapeštas, Belgradas, Bukareštas, Sofija — visi šie garsūs miestai ir jų rajonų gyventojai yra tarybinėje sferoje, ir visi ta ar kita forma yra ne tik tarybinėje įtakoje, bet ir žyminame laipsnyje didėjančioje Maskvos kontrolėje“. P-nas Čerčilis kvalifikuoja visa taip, kaip neturinčias ribų Tarybų Sąjungos „ekspansionistines tendencijas“.

Nėra sunku parodyti, kad p. Čerčilis šiurkščiai ir begėdiškai šmeižia čia tiek Maskvą, tiek ir išvardintas kaimynines TSRS valstybes.

Pirmiausia, visiškai absurdiška kalbėti dėl išimtinės TSRS kontrolės Vienoje ir Berlyne, kur yra Sąjunginės Kontrolinės Tarybos iš keturių valstybių atstovų ir kur TSRS turi tik 1/4 dalį balsų. Atsitinka, kad kai kurie žmonės negali neišmeižti, bet reikia vis dėlto žinoti saiką.

Antra, negalima užmiršti šios aplinkybės. Vokiečiai įsiveržė į TSRS per Suomiją, Lenkiją, Rumuniją, Bulgariją, Vengriją. Vokiečiai galėjo įsiveržti per tas šalis todėl, kad tose šalyse tuomet buvo vyriausybės, priešiškos Tarybų Sąjungai. Vokiškojo įsiveržimo rezultate Tarybų Sąjunga mūšiuose su vokiečiais, o taip pat vokiškosios okupacijos ir tarybinių žmonių varymo vokiškojon katargon dėka nesugrąžinamai neteko apie septynis milijonus žmonių. Kitaip sakant, Tarybų Sąjunga žmonėmis neteko kelis kartus daugiau, negu Anglija ir Jungtinės Amerikos Valstybės kartu paimtos. Galima tikėti, kad kai kur linkstama pamiršti tas milžiniškas tarybinės liaudies aukas, užtikrinusias Europos išvadavimą iš hitlerinio jungo. Bet Tarybų Sąjunga negali ju pamiršti. Kyla klausimas, kas gi nuostabaus gali būti tame, kad Tarybų Sąjunga, norėdama užtikrinti savo saugumą ateičiai, stengiasi pasiekti, kad tose šalyse būtų vyriausybės, lojaliai nusistačiusios Tarybų Sąjungai? Kaip galima, neišėjus iš proto, kvalifikuoti šiuos taikius Tarybų Sąjungos siekimus, kaip mūsų valstybės ekspansionistines tendencijas?

P-nas Čerčilis tvirtina, toliau, kad „Lenkijos vyriausybė, kuri yra rusų viešpataujama, buvo skatinama prie didžiulių ir neteisingų kėsimųsi į Vokietiją“.

Čia kas žodis, tai šiurkštus ir ižeidžiantis šmeižtas. Šiuolaikinei demokratei Lenkijai vadovauja ižymūs žmonės. Jie darbais įrodė, kad moka ginti savosios tėvynės interesus ir orumą taip, kaip nemokėjo to daryti jų pirmtakai. Kokį pagrindą turi p. Čerčilis tvirtinti, kad šiuolaikinės Lenkijos vadovai galėtų leisti savo šalyje bet kokios svetimos valstybės atstovų „viešpatavimą“? Ar ne todėl čia p. Čerčilis šmeižia „rusus“, kad siekia pasėti nesantaikos sėklą Lenkijos ir Tarybų Sąjungos santykiuose?...

P-nas Čerčilis nepatenkintas, kad Lenkija savo politikoje padarė po-ūki draugystės ir sąjungos su TSRS link. Buvo laikas, kai Lenkijos ir TSRS santykiuose vyravo konfliktų ir prieštaravimų elementai. Toji aplinkybė duodavo galimumą valstybės veikėjams, panašiams į p. Čerčilį, lošti šiais prieštaravimais, glemžti sau Lenkija po gynimo nuo rusų priedanga, bauginti Rusiją karo tarp jos ir Lenkijos šmeižia ir pasilikti sau arbitro pozicija. Bet tas laikas nuėjo į praetį nes prieššikumas tarp Lenkijos ir Rusijos užleido vietą draugystei tarp jų, o Lenkija, šiuolaikinė demokratinė Lenkija, nenori daugiau būti žaidimo sviediniu svetimų šalių rankose. Man rodos, kad kaip tik šio aplinkybės erzina p. Čerčilį ir stumia jį prie šiurkščių, netaktiškų išsiskirimų prieš Lenkiją. Bene tai juokas: jam neleidžiama lošti iš svetimų sąskaitų!

Kai dėl p. Čerčilio puolimų prieš Tarybų Sąjungą ryšium su Lenkijos vakarinių sienų išpletimu į sąskaitą praetyje vokiečių užgrobtųjų lenkiškųjų teritorijų, tai čia, kaip man atrodo, jis aiškiai sukčiauja. Kaip žinoma, nutarimas dėl Lenkijos vakarinių sienų buvo padarytas trijų didžiųjų valstybių Berlyno konferencijoje Lenkijos reikalavimų pagrindu. Tarybų Sąjunga ne kartą pareiškė, kad ji laiko Lenkijos reikalavimus tiksliais ir teisingais. Visiškai galima tikėti kad p. Čerčilis nepatenkintas tuo nutarimu. Bet

kodėl p. Čerčilis, nesigailėdamas strėlių prieš rusų pozicija šiuo klausimu, slepia nuo savo skaitytojų tą faktą, kad nutarimas Berlyno konferencijoje buvo priimtas visais balsais, kad už nutarimą balsavo ne tik rusai, bet taip pat anglai ir amerikiečiai? Kam prireikė p. Čerčiliui klaidinti žmones?

P-nas Čerčilis tvirtina, toliau, kad „kounistų partijos, kurios buvo labai nežymios visose šiose Europos rytų valstybėse, pasiekė nepaprastos jėgos, daug prašokančios jų gausumą, ir siekia visur įvesti totalitarinę kontrolę, policinės vyriausybės vyrąja bereik visose šiose šalyse ir ligi šiol, išskiriant Čekoslovakiją, jose nėra jokios tikrosios demokratijos“.

Kaip žinoma, Anglijoje dabar valstybę valdo viena partija, leiboristų partija, o opozicinės partijos neturi teisės dalyvauti Anglijos vyriausybėje. Tai p. Čerčilis vadina tikroju demokratizmu. Lenkijoje, Rumunijoje, Jugoslavijoje, Bulgarijoje, Vengrijoje valdo kelių partijų — nuo keturių ligi šesiu partijų — blokas, o opozicijai, jeigu ji yra daugiau ar mažiau lojali, užtikrinta teisė dalyvauti vyriausybėje. Tai p. Čerčilis vadina totalitarizmu, tironija, policijskumu. Kodėl, „kokiū pagrindu — nelaukite atsakymo iš p. Čerčilio. P-nas Čerčilis nesupranta, į kokia juokingą padėtį jis stato save savo rėksmingomis kalbomis apie totalitarizmą, tironiją, policijskumą.“

P-nui Čerčiliui norėtysi, kad Lenkiją valdytų Sosnkovskis ir Andersas, Jugoslaviją — Michailovičius ir Paveličius, Rumuniją — kunigaikštis Štirbejus ir Radetskus, Vengrija ir Austrija — koks nors karalius iš Habsburgų šeimos ir pan. P-nas Čerčilis nori įtikinti mus, kad tie ponai iš fašistinės pavartės gali užtikrinti „tikrąjį demokratizmą“. Toks p. Čerčilio „demokratizmas“.

P-nas Čerčilis klaidžioja apie tiesą, kai jis kalba apie komunistų partijų įtakos didėjimą rytų Europoje. Reikia tačiau pažymėti, kad jis ne visai tikslus. Komunistų partijų įtaka išaugo ne tik Rytų Europoje, bet beveik visose Europos šalyse, kur aukščiau viešpatavo fašizmas (Italija, Vokietija, Vengrija, Bulgarija, Rumunija, Suomija) arba kur buvo vokiečių, italų ar vengrų okupacija (Prancūzija, Belgija, Olandija, Norvegija, Danija, Lenkija, Čekoslovakija, Jugoslavija, Graikija, Tarybų Sąjunga ir t. t.)

Komunistų įtakos augimo negalima laikyti atsitiktiniu. Tai yra visiškai dėsningas reiškinys. Komunistų įtaka išaugo todėl, kad sunkiaisiais fašizmo viešpatavimo metais Europoje komunistai pasirodė patikimais, drąsiais, pasiaukojančiais kovotojais prieš fašistinę režimą, dėl tautų laisvės. P-nas Čerčilis kartais savo kalbose mini „paprastus žmones iš nedidelių namų“, poniškai plūdanus jiems per pečių ir apsimesdamaus ju draugu. Bet tie žmonės ne tokie jau paprasti, kaip gali atrodyti pirmu požiūriu. Jie, „paprasti žmonės“, turi savo pažiūras, savo politiką, ir jie moka save ginti. Tai jie, milijonai tu „paprastų žmonių“, neišrinko Anglijoje p. Čerčilio ir jo partijos, atiduodami savo balsus leiboristams. Tai jie, milijonai tu „paprastų žmonių“, izoliavo Europoje reakcionierius, bendradarbiavimo su fašizmu šalininkus ir pasirinko kairiąsias demokratines partijas. Tai jie, milijonai tu „paprastų žmonių“, išmėginę komunistus kovos ir pasipriešinimo fašizmui ugnyje, nutarė, kad komunistai visiškai verti liaudies pasitikėjimo. Taip išaugo komunistų įtaka Europoje. Toks istorinio išsivystymo dėsnis.

Žinoma p. Čerčiliui nepatinka toks įvykių išsivystymas, ir jis aliarunuoja, apeliuoja į jėgą. Tačiau jam taip pat nepatiko tarybinio režimo pasirodymas Rusijoje po pirmojo pasaulinio karo. Jis tuomet taip pat aliarunavo ir organizavo „14 valstybių“ karinį žygį prieš Rusiją, pasistatęs sau tikslą pasukti atgal istorijos rata. Bet istorija pasirodė stipresnė už Čerčilingą intervenciją, ir donkichotiški p. Čerčilio išsiskimai privėdė prie to, kad jis tuomet visiškai pralaimėjo. Aš nežinau, ar pavyks p. Čerčiliui ir jo draugams suorganizuoti po antrojo pasaulinio karo naują karo žygį prieš „Rytų Europą“. Bet jeigu jiems tas pavyks, kas mažai tikima, nes milijonai „paprastų žmonių“ stovi taikos reikalo sargyboje. — tai galima tikrai pasakyti, kad jie bus sumusti taip pat, kaip jie buvo sumusti praetyje, prieš 26 metus.

